

การศึกษาความสนใจในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการท่องเที่ยวในท้องถิ่น
ของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติผาแต้ม
อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

The Study of Interest in English for Communication and Tourism in the
Local of the High School Students in the Area of Pataem National Park
in Kongchiam District of Ubon Ratchathani Province

รศ.ดร.มาลี ไชยเสนา¹ และ รศ.ดร. พจน์ ไชยเสนา²

Assoc. Prof. Dr. Malee Chaisena and Assoc. Prof. Dr. Phod Chaisena

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสนใจในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการท่องเที่ยวในท้องถิ่นของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติผาแต้ม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอุทยานแห่งชาติผาแต้ม จำนวน 130 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความสนใจในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการท่องเที่ยวในท้องถิ่นใน 11 ด้านได้แก่ (1) ด้านประวัติศาสตร์ของอำเภอโขงเจียม คือเรื่องประวัติความเป็นมาของอำเภอโขงเจียม (2) ด้านประชากรคือ ชนเผ่าดั้งเดิม (3) ด้านลักษณะภูมิศาสตร์กายภาพของอำเภอโขงเจียมคือ ที่ตั้งและอาณาเขต (4) ด้านสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจทางธรรมชาติคือ ผาแต้ม (5) ด้านสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นโบราณสถานคือ ภาพเขียนโบราณ (6) ด้านวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นคือ พิธีกรรม (7) ด้านประเพณีในท้องถิ่นคือ ประเพณีแห่เทียนพรรษา (8) ด้านการเล่นและการแสดงพื้นเมืองคือ หมอลำ (9) ด้านสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึกคือเครื่องจักสาน (10) ด้านอาหารพื้นเมืองคือ ส้มตำ และ (11) ด้านบริบทการสนทนาที่จำเป็นในการท่องเที่ยวการบอกเส้นทาง

คำสำคัญ: การใช้ภาษาอังกฤษ การสื่อสารและการท่องเที่ยว อุทยานแห่งชาติผาแต้ม

Abstract

The research aimed to study of interest in English for communication and tourism in the Local of the high school students in the area of Pataem National Park in

¹ อาจารย์ประจำ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

Lecturer of Humanities and Social Sciences, Ubon Ratchathani University, Corresponding email : machaisena@hotmail.com

² อาจารย์ประจำ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

Lecturer of Faculty of Liberal Arts, Ubon Ratchathani University, Email : pot.ub.un@hotmail.com

Kongchiam district of Ubon Ratchathani province. The target groups used in the study were the high school students in the area of the Pataem National Park for 130 student. The research instruments were a questionnaire. Statistics used in data analysis were percentage.

The research findings were as follows: The majority of the students had an interest in 11 topic. Their needs were found in the following: (1) history of Kongchiam district, (2) indigenous people, (3) location and boundary, (4) Pataem painting, (5) ancient painting, (6) rituals, (7) the Candle Festival, (8) folk performance locally known as 'Morlum', (9) basketry, (10) green papaya salad, and (11) the ways to describe the directions.

Keywords: Use of English, Communication and Tourism, Pataem National Park

บทนำ

การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมพื้นฐานที่มนุษย์ต้องการที่สุด รัฐบาลทุกประเทศและมนุษย์ทุกคนควรส่งเสริมสนับสนุน เป็นการเปิดโลกทัศน์ที่ทำให้มนุษย์มีทัศนคติกว้างไกล ผ่อนคลายความเครียด เกิดความสนุกสนาน เป็นการพักผ่อน อีกทั้งยังสร้างความเข้าใจอันดีและสัมพันธ์ภาพระหว่างมนุษยชาติ มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างชนในชาติและนานาชาติ ส่งผลให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างกัน การท่องเที่ยวจึงนับว่าเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญในปัจจุบัน และถือว่าเป็นอุตสาหกรรมการให้บริการชนิดหนึ่งที่ลงทุนค่อนข้างต่ำ แต่สร้างมูลค่าเพิ่ม (Added Value) ที่สูง ดังนั้น ทุกประเทศทั่วโลกจึงมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (Krissana Yodmombkol and others. 2004) เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดรายได้เข้าประเทศ ทำให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น มีการเจริญเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเห็นได้จากการเจริญเติบโตของแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ เกิดขึ้น รวมทั้งการพัฒนาด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการจัดการธุรกิจท่องเที่ยว ตลอดจนการลงทุนด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการด้านการท่องเที่ยวจำนวนมาก สำหรับประเทศไทยการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการเพิ่มรายได้แก่ประชาชาติ กล่าวคือ เป็นแหล่งที่มาของรายได้เข้าประเทศในรูปแบบเงินตราสกุลต่างๆ อันได้จากการประกอบธุรกิจและบริการการท่องเที่ยว

จากการขยายตัวของธุรกิจท่องเที่ยวตลอดระยะเวลา 20 ปีที่ผ่านมาทำให้ภาษาอังกฤษทวีความสำคัญมากขึ้นในฐานะภาษาต่างประเทศที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการและให้บริการในธุรกิจด้านนี้ ฉะนั้นภาษาอังกฤษจึงเป็นภาษาต่างประเทศที่มีความสำคัญและมีประโยชน์ที่สุดในธุรกิจการท่องเที่ยว (Phanit Bunyawanthana. 1999) อย่างไรก็ตามรัฐบาลพยายามหาวิธีการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการท่องเที่ยวอย่างเข้มข้นได้ออกนโยบายหลายอย่างโดยเฉพาะแนวทางการบริหารจัดการแบบประชารัฐ (Napatorn Sivarat and others. 2017) นอกจากนั้นรัฐบาลจึงมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ จากนโยบายดังกล่าว การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพในด้านการบริการและการดูแลทรัพยากรการท่องเที่ยวเป็นภารกิจที่ต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน ตัวอย่างเช่น การจัดตั้งโครงการยุทธศาสตร์เพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยวประจำท้องถิ่น ซึ่งเป็นโครงการที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้จัดทำขึ้น เพื่อเป็นการ

กำหนดแนวทางและโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาบุคลากรทางการท่องเที่ยว โดยส่งเสริมให้บุคลากรในท้องถิ่น คือ เยาวชนและประชาชนทั่วไป นักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษา กลุ่มการศึกษานอกโรงเรียน กลุ่มพัฒนาชุมชนให้มีส่วนร่วมในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การช่วยเหลือนักท่องเที่ยว ฯลฯ ซึ่งโครงการดังกล่าวจะเป็นตัวอย่างอันดีที่จะกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาบุคลากรทางการท่องเที่ยว ให้กับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวางและยั่งยืนต่อไป เพื่อเป็นการส่งเสริมให้บุคลากรเกิดความรัก ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเองและเป็นแกนนำในการพัฒนาและสร้างสรรค์ประโยชน์ให้แก่ท้องถิ่นของตนเอง

จากการดำเนินการดังกล่าว จุดมุ่งเน้นที่สำคัญของการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ คือ การอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวในเรื่องของภาษาสำหรับการสื่อสาร เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และนักเรียนในท้องถิ่นมีความรู้ในการใช้ภาษาต่างประเทศในระดับที่สามารถสื่อสารได้รู้เรื่องสื่อความได้ตรงตามวัตถุประสงค์ โดยเฉพาะประชาชนและนักเรียนที่อยู่ในแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น ควรจะมี ความรู้ภาษาต่างประเทศอย่างน้อยในระดับพื้นฐาน สำหรับให้ข้อมูลนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่ ต้องการข้อมูลที่จะเป็นการให้บริการนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศโดยทั่วไป เช่น การบอกทิศทาง การอธิบาย การให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวและการเดินทาง เป็นต้น

ภาษาอังกฤษจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวทั้งภายในและภายนอกประเทศ เพราะในปัจจุบันนี้ ชาวต่างประเทศที่เดินทางมาเยือนประเทศไทยหรือชาวไทยที่เดินทางไป ต่างประเทศหากผู้นั้นมีมีความรู้ความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษก็จะทำให้การเดินทาง การติดต่อ ประสานงาน หรือ การเที่ยวชมเมืองต่างๆ มีความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น เพราะระบบการติดต่อสื่อสาร ด้านการท่องเที่ยวในฐานะข้อมูลสากล นิยมใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง ฉะนั้น เพื่อให้เยาวชนไทยมีขีด ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษสูงขึ้น ควรส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษในกลุ่มเยาวชน ควรได้เน้นให้ เยาวชนได้มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์ที่จำเป็น สามารถสื่อสาร กับชาวต่างประเทศที่มาเยือนได้ ทั้งการสนทนาพื้นฐานในชีวิตประจำวันหรือการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสารเฉพาะกิจต่างๆ ทั้งนี้หากเยาวชนไทยที่อาศัยอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมของชาว ต่างประเทศ มีความรู้ความสามารถการใช้ภาษาดีขึ้นก็จะมีส่วนช่วยในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ในท้องถิ่นให้เป็นที่รู้จักในวงกว้างทั้งทางตรงและทางอ้อม (Sumitra Angwatanakul. 1997 ; Prakob Phol-ngam. 2001)

จากการศึกษาสภาพการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในท้องถิ่นในปัจจุบัน ยังพบว่า จุดอ่อนของคนไทยคือการใช้ภาษาอังกฤษในเวทีต่างๆ ได้ ไม่ว่าจะเป็นภาษาอังกฤษธุรกิจ การค้า การบริการ การท่องเที่ยว การแพทย์ ฯลฯ ซึ่งถือว่ายังต้องพัฒนาอีกมากเมื่อเทียบกับประเทศ อาเซียนอื่นๆ สิงคโปร์ มาเลเซีย อินโดนีเซียและฟิลิปปินส์คนไทยส่วนใหญ่ประสบปัญหาอุปสรรค บางประการ เช่น เยาวชนในแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นขาดโอกาสในการฝึกฝนทักษะกระบวนการคิด การใช้ภาษาสื่อสารและเรียนรู้วัฒนธรรมของภาษาที่ตนศึกษาอยู่ มิได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและ จากสถานการณ์ที่เป็นจริง ทำให้เยาวชนในแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการ สื่อสารได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะการใช้ภาษาทางสังคม ภาษาท่าทาง การแสดงออก ไม่มีการจัด กระบวนการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้เยาวชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นหรือพัฒนา จึงเป็นผลให้ เยาวชนในแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ การสื่อสาร

ภาษาต่างประเทศที่ดี เยาวชนจะต้องมีโอกาสได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาให้มากที่สุดและในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษต้องสอดคล้องกับธรรมชาติและลักษณะเฉพาะของเจ้าของภาษา จึงควรประกอบไปด้วยกิจกรรมที่หลากหลายทั้งกิจกรรมการฝึกทักษะทางภาษาและกิจกรรมการฝึกเยาวชนได้รู้วิธีเรียนภาษาด้วยตนเองควบคู่ไปด้วย อันจะนำไปสู่การเป็นผู้เรียนที่พึ่งตนเองได้ (Learner-independence) และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) (Kulprapat Singburadom. 2008)

จากการประมวลถึงสภาพความจำเป็นและความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในท้องถิ่น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาในท้องถิ่นที่มีภารกิจสำคัญในด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชน ตลอดจนผู้ร่วมวิจัยที่เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในท้องถิ่น จึงมีความต้องการที่จะศึกษาการส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในท้องถิ่น เป็นการพัฒนาท้องถิ่นให้มีความก้าวหน้าทัดเทียมภูมิภาคอื่น และเนื่องจากอุทยานแห่งชาติผาแต้มเป็นสถานที่ท่องเที่ยวในท้องถิ่นที่มีชาวต่างประเทศเดินทางมาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากเช่นจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศและนักท่องเที่ยวทั่วไปเดินทางมาท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติผาแต้ม จังหวัดอุบลราชธานี ในปี 2553 จำนวน 215,197 คน (Preservation Administration Office Area 9. 2010 : 11-13) เนื่องจากเป็นสถานที่ท่องเที่ยวอยู่ติดชายแดน จึงเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเพราะสามารถเดินทางไปท่องเที่ยวต่อในประเทศเพื่อนบ้านได้ อีกทั้งแหล่งท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติผาแต้มยังมีสถานที่ท่องเที่ยวมากมายที่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว จึงสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าว เพื่อใช้สร้างและเสริมความรู้ในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนที่อาศัยอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่นตามแนวเขตชายแดนที่ได้รับความนิยมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อให้มีบทเรียนในการฝึกทักษะภาษาอังกฤษที่สอดคล้องกับสภาพของแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น และความต้องการของนักเรียนในท้องถิ่นในวงกว้าง เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแก่นักเรียนและประชาชนในท้องถิ่น ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนและประชาชนในท้องถิ่น ให้มีความรู้ความสามารถในด้านการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษกับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวท้องถิ่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความความสนใจในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการท่องเที่ยวของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติผาแต้ม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

ขอบเขตการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติผาแต้ม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 130 คนโดยการเลือกแบบเจาะจง

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการศึกษาความสนใจในเรื่องต่างๆได้แก่ ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของท้องถิ่น ลักษณะภูมิศาสตร์ของท้องถิ่น ประชากร ศาสนาและภาษาถิ่นอาหารท้องถิ่น วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น ประเพณีและวัฒนธรรมที่สำคัญในท้องถิ่น การละเล่นและการแสดงพื้นบ้านสินค้าและของที่ระลึก และสถานการณ์ที่เป็นบริบทในการสนทนาที่จำเป็นกับการท่องเที่ยวในท้องถิ่น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสนใจในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการท่องเที่ยวในท้องถิ่นของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติผาแต้ม มีวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาสภาพบริบทพื้นที่ที่ศึกษาได้แก่พื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติผาแต้ม
2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามเรื่องความสนใจในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการท่องเที่ยวของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติผาแต้ม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานีแบ่งออกเป็น 3 ตอนได้แก่
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้น
ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความสนใจในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการท่องเที่ยวของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติผาแต้ม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานีเป็นแบบเลือกตอบ
ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิด ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความสนใจในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการท่องเที่ยวของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติผาแต้ม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถามความสนใจในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการท่องเที่ยวของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติผาแต้ม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี โดยใช้ความถี่ และร้อยละ

ผลการวิจัย

จากการสำรวจความสนใจในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการท่องเที่ยวในท้องถิ่นของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติผาแต้ม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานีมีผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. นักเรียนส่วนใหญ่มีความสนใจในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการท่องเที่ยวด้านประวัติความเป็นมาของอำเภอโขงเจียมใน 3 ลำดับแรกคือ ประวัติความเป็นมาของอำเภอโขงเจียม (ร้อยละ 58.46) รองลงมาคือ เหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ (ร้อยละ 17.69) และ บุคคลสำคัญของอำเภอ

โขงเจียม (ร้อยละ 9.23) ด้านประชากรใน 3 ลำดับแรกคือ ชนเผ่าดั้งเดิม (ร้อยละ 50.00) รองลงมาคือ เชื้อชาติ (ร้อยละ 29.23) และ ศาสนา (ร้อยละ 11.54) ด้านลักษณะทางภูมิศาสตร์กายภาพของอำเภอโขงเจียมใน 3 ลำดับแรกคือ ที่ตั้งและอาณาเขต (ร้อยละ 56.15) รองลงมาคือ ลักษณะภูมิประเทศ (ร้อยละ 16.92) และ สภาพภูมิอากาศ (ร้อยละ 13.85) ด้านสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจทางธรรมชาติใน 3 ลำดับแรกคือ ผาแต้ม (ร้อยละ 47.69) รองลงมาคือ ผาชนะโต (ร้อยละ 13.85) และ เสาเฉลียง (ร้อยละ 10.77) ด้านวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น 3 ลำดับแรกคือ พิธีกรรม (ร้อยละ 40.00) รองลงมาคือ ความเชื่อเรื่องบุญกรรม (ร้อยละ 29.24) และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ร้อยละ 15.39) ด้านประเพณีในท้องถิ่น 3 ลำดับแรกคือ ประเพณีแห่เทียนพรรษา (ร้อยละ 43.27) รองลงมาคือ ประเพณีสงกรานต์ที่ผาแต้ม (ร้อยละ 22.30) และ ประเพณีไหลเรือไฟ (ร้อยละ 12.31) ด้านการละเล่นและการแสดงพื้นเมืองใน 3 ลำดับแรกคือ หมอลำ (ร้อยละ 42.31) รองลงมาคือ หมอลำซิ่ง (ร้อยละ 40.00) และ ดนตรีพื้นบ้าน (ร้อยละ 14.62) ด้านสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึกใน 3 ลำดับแรกคือ เครื่องจักสาน (ร้อยละ 37.69) รองลงมาคือ กระติบข้าว (ร้อยละ 29.23) และ หมอนขิด (ร้อยละ 23.08) ด้านอาหารพื้นบ้านใน 3 ลำดับแรกคือ ส้มตำ (ร้อยละ 49.23) รองลงมาคือ ไก่ย่าง (ร้อยละ 23.84) และ ไส้กรอกอีสาน (ร้อยละ 9.24) ด้านบริบทการสนทนาที่จำเป็นในการท่องเที่ยวใน 3 ลำดับแรกคือ การบอกเส้นทาง (ร้อยละ 57.69) รองลงมาคือ การจองที่พัก (ร้อยละ 26.16) และ การให้ข้อมูลสถานที่ (ร้อยละ 12.30)

จากการสำรวจความสนใจในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการท่องเที่ยวในท้องถิ่นของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติผาแต้ม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี มีข้อเสนอแนะ ดังนี้ควรให้มีการจัดทำบทเรียนภาษาอังกฤษด้านเหตุการณ์สำคัญในอดีต เช่น ขบวนการขบวนการและไทยเสียดินแดนฝั่งขวาของแม่น้ำโขงให้ฝรั่งเศส เป็นต้นและควรให้มีการจัดทำเนื้อหาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในท้องถิ่นสอดแทรกในบทเรียนภาษาอังกฤษ เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงคุณค่าของสถานที่ท่องเที่ยวในท้องถิ่นและสามารถอธิบายให้นักท่องเที่ยวรวมถึงประชาชนในท้องถิ่นเข้าใจ ทำให้เกิดการร่วมมือกันอนุรักษ์ในสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญในท้องถิ่นคงอยู่ตลอดไปควรให้มีการจัดสถานการณ์เกี่ยวกับจารีตและประเพณีอันดีงามในท้องถิ่นในส่วนที่ผู้เรียนสามารถนำเสนอชาวต่างชาติได้ ทำให้ชาวต่างชาติเกิดความเข้าใจและสามารถปฏิบัติตนได้สอดคล้องกับประเพณีในท้องถิ่นเมื่อเข้ามาท่องเที่ยว รวมทั้งจัดให้มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมเพื่อความเข้าใจอันดีระหว่างคนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวต่อไปในอนาคตนอกจากนี้ ควรมีการแนะนำร้านอาหารที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นเพิ่มเติมจากการแนะนำอาหารท้องถิ่นเพียงอย่างเดียว จัดให้มีบทสนทนาภาษาอังกฤษเกี่ยวกับสถานการณ์ในร้านอาหารและการจัดทำรายการอาหารเป็นภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการต้อนรับชาวต่างชาติให้เกิดความประทับใจและควรมีการจัดทำคู่มือท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติผาแต้ม เป็นระบบ 2 ภาษา (ภาษาอังกฤษและภาษาไทย) ในเล่มเดียวกัน สำหรับบุคคลทั่วไปและนักท่องเที่ยวให้สามารถทำความเข้าใจและนำไปใช้ได้ระยะเวลาอันสั้น เพื่อใช้เป็นแหล่งข้อมูลสำหรับนักท่องเที่ยวในท้องถิ่นต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสำรวจความสนใจในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการท่องเที่ยวในท้องถิ่นของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติผาแต้ม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี มีผลการวิจัยที่นำมาอภิปรายดังนี้

ความสนใจในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการท่องเที่ยวของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติผาแต้ม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความสนใจในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการท่องเที่ยวมากที่สุดใน 3 ลำดับแรกคือ ประวัติความเป็นมาของอำเภอโขงเจียม รองลงมาคือ เหตุการณ์ในประวัติศาสตร์และบุคคลสำคัญของอำเภอโขงเจียม ทั้งนี้เนื่องจาก นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาอาศัยอยู่ในพื้นที่ของอำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี จึงมีความสนใจที่จะได้รู้เรื่องราวความเป็นมาของพื้นที่ที่เป็นภูมิลำเนาที่อยู่อาศัยของตนเอง ประกอบกับเอกสารที่รวบรวมเนื้อหาเหล่านี้ไม่มีจำนวนน้อยมาก การติดตามข้อมูลข่าวสารไม่สามารถทำได้โดยสะดวกไม่ว่าจะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จึงทำให้ขาดข้อมูลข่าวสารในเรื่อง

เหล่านี้และมีความต้องการที่จะได้ศึกษา เนื่องจากหากมีนักท่องเที่ยวต่างประเทศเข้ามาในพื้นที่ ก็จะมี ความสนใจในการซักถามเกี่ยวกับเรื่องประวัติความเป็นมาหรือเหตุการณ์สำคัญในอดีตเป็นอันดับต้นๆ ส่วนในด้านประชากรสนใจเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องชนเผ่าดั้งเดิม เนื่องจากพื้นที่ของอำเภอโขงเจียม มีชนเผ่าดั้งเดิมที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักคือชาวไทบูร ซึ่งเป็นชนเผ่าที่ยังดำรงวิถีชีวิตตลอดจนการทำมาหากินและมีศิลปวัฒนธรรมเป็นของตนเอง จึงทำให้หัวข้อชนเผ่าดั้งเดิมเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยว ในด้านลักษณะทางภูมิศาสตร์กายภาพ นักเรียนมีความสนใจในเรื่องที่ตั้งและอาณาเขตมากที่สุดเนื่องจาก พื้นที่อำเภอโขงเจียมเป็นพื้นที่ชายแดนที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งสามารถเดินทางข้ามแดนได้โดยสะดวก โดยมีแม่น้ำโขงเป็นเส้นทางคมนาคมที่สำคัญ ส่วนสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจตามธรรมชาติที่ได้รับความนิยมมากคือ ผาแต้ม ผาชนะไดและเสาเฉลียง ทั้งนี้เนื่องจากเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความสวยงามตามธรรมชาติที่แปลกตา ไม่เหมือนที่ทัศนที่ใดในประเทศไทย ตลอดจนผาชนะไดที่มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักกันดีในประเทศไทย เพราะเป็นหน้าผาที่อยู่ตะวันออกสุดของประเทศไทย เป็นสถานที่พระอาทิตย์ขึ้นก่อนใครในสยาม ตลอดจนเสาเฉลียงก็มีความสวยงามคล้ายประติมากรรมทางธรรมชาติเป็นที่รู้จักกันไปทั่วโลก ด้านสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นโบราณสถานคือภาพเขียนโบราณที่ผาแต้ม เนื่องจากเป็นภาพเขียนในสมัยก่อนประวัติศาสตร์และมีความสวยงามสะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตของคนโบราณในยุคนั้นเป็นภาพเขียนที่มีชื่อเสียงเพราะมีการเผยแพร่ภาพเขียนดังกล่าวให้เป็นที่รู้จักไปทั่วโลก ด้านวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น นักเรียนมีความสนใจในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อศึกษาเกี่ยวกับพิธีกรรมของคนในท้องถิ่น ทั้งในเรื่องความเชื่อเกี่ยวกับบุญกรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่วนในด้านประเพณีในท้องถิ่นที่มีความต้องการเนื้อหาด้านภาษาอังกฤษมากที่สุดคือประเพณีแห่เทียนพรรษาเพราะเป็นประเพณีสำคัญของจังหวัดอุบลราชธานีและมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักไปทั่วโลก เมื่อมีนักท่องเที่ยวต่างประเทศเข้ามาในพื้นที่นักเรียนก็ต้องได้อธิบายเกี่ยวกับประเพณีแห่เทียนพรรษาเป็นส่วนใหญ่

ด้านการละเล่นและการแสดงพื้นเมือง นักเรียนในโรงเรียนมัศึกษามีความสนใจในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการท่องเที่ยวในเรื่องนี้มากคือเรื่องหมอลำ เนื่องจากการละเล่นและการแสดงพื้นเมืองที่แพร่หลายในทุกพื้นที่ มีการแสดงตลอดทั้งปีและเป็นเอกลักษณ์การแสดงของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นการละเล่นที่สนุกสนานและประทับใจนักท่องเที่ยวที่ได้รับชม ส่วนในด้านสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึกเรื่องที่มีความสนใจในลำดับแรกคือ เครื่องจักสาน เนื่องจากในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติผาแต้ม ชาวบ้านจะมีชื่อเสียงและมีความสามารถในการจักสาน โดยเฉพาะการ

จักสานกระติบข้าวที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น เป็นเครื่องมือเครื่องใช้ในท้องถิ่นที่ใช้ในแทบทุกครัวเรือน เป็นภาชนะที่บรรจุข้าวเหนียวเพื่อใช้ในการชีวิตประจำวันและใช้รับรองแขกที่มาเยี่ยมบ้าน (Jirapat Akaraseana. 1996) ดังนั้นนักเรียนจึงสนใจข้อมูลเรื่องการจักสานเป็นอันดับแรก เนื่องจากต้องใช้ในการอธิบายและให้รายละเอียดแก่นักท่องเที่ยว ส่วนอาหารพื้นบ้านเรื่องที่สนใจมากที่สุดคือส้มตำ เนื่องจากเป็นอาหารหลักที่นิยมรับประทานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยและชาวต่างประเทศก็รู้จักเป็นอย่างดี เป็นอาหารที่รู้จักกันอย่างกว้างขวาง นักท่องเที่ยวจึงชอบสอบถามข้อมูลในเรื่องนี้เสมอ นักเรียนจึงมีความสนใจในอาหารประเภทนี้เป็นอันดับแรก และในด้านบริบทการสนทนาที่จำเป็นในการท่องเที่ยว เรื่องที่มีความสนใจมากที่สุดคือ การบอกเส้นทาง เนื่องจากในพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติผาแต้ม มีสถานที่ท่องเที่ยวสวยงามและมีชื่อเสียงอยู่จำนวนมากจึงทำให้การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในการบอกเส้นทางเป็นเรื่องที่จำเป็นและต้องใช้บ่อยประกอบกับต้องมีการอธิบายเกี่ยวกับการเดินทาง จึงเป็นเรื่องที่นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสนใจเป็นอันดับแรก

ข้อค้นพบดังที่กล่าวมานี้ บ่งชี้ว่านักเรียนต้องการมีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลที่แท้จริงของชุมชนที่มีความสำคัญต่อการสืบสานมรดกด้านทรัพยากรภูมิปัญญา วัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนสามารถทำหน้าที่เป็นเจ้าของชุมชนที่ดีในการต้อนรับแขกผู้มาเยือนด้วยการให้ข้อมูลที่ถูกต้อง โดยสามารถนำข้อมูลดังกล่าว เป็นความรู้ในการสนทนากับผู้มาเยือน ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ซึ่งยังผลให้เป็นที่รู้จักและมีชื่อเสียงในวงกว้าง ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ เป็นที่สังเกตว่า เนื้อหาที่นักเรียนต้องการมาก เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารกับชาวต่างประเทศโดยเน้นการพูดคุยให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งทรัพยากรที่สวยงามและเป็นเอกลักษณ์ในท้องถิ่นเป็นทรัพยากรทางการท่องเที่ยว ที่เป็นที่น่าสนใจของชาวไทยและชาวต่างชาติ และสามารถสร้างชื่อเสียงให้ชุมชนทั้งในอดีต และปัจจุบัน ส่วนเนื้อหาที่มีระดับความต้องการน้อย คือเนื้อหาที่เป็นความเชื่อ และยังเป็นประเด็นที่ยังไม่มีชาวต่างชาติมาซักถามพูดคุยด้วย โดยประเด็นที่มีความต้องการสูงเป็นประเด็นที่มีนักท่องเที่ยวมาเยือนมาก และมีความจำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษในการสนทนา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ผู้บริหารควรเน้นให้ครูในสถานศึกษาได้จัดทำบทเรียนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับท้องถิ่นในทุกรายวิชา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้สากลที่ได้มาประยุกต์ใช้กับองค์ความรู้ และความเป็นจริงในท้องถิ่น

1.2 ครูผู้ออกแบบหลักสูตรและจัดแผนการเรียนการสอนควรได้บรรจุสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นในหลากหลายวิชา

1.3 ควรกำหนดเป็นนโยบายว่าครูและนักเรียนต้องนำองค์ความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน

1.4 ในทุกรายวิชาอังกฤษ ควรกำหนดให้ผู้เรียนทุกคนจะต้องมีความสามารถในการแนะนำจุดเด่นต่างๆ เกี่ยวกับชุมชนเป็นภาษาอังกฤษได้

1.5 ครูควรเน้นให้นักเรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษในบทเรียนอังกฤษในการเรียนให้มาก โดยฝึกสนทนาตามที่กำหนดในบทเรียนหลายๆ ครั้ง

1.6 ครูและนักเรียนควรได้ออกฝึกปฏิบัติในสถานที่จริงในชุมชนที่กำหนดไว้ในบทเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนนักศึกษาได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงและนำไปใช้ในการลงมือจริงด้วย

1.7 ครูควรได้เพิ่มเติมความรู้ให้กับนักเรียน ด้านการใช้พจนานุกรม อังกฤษ การออกเสียงคำ ให้ถูกต้อง การใช้คำศัพท์เป็นภาษาท้องถิ่น ในการฝึกทักษะการอ่านในบทเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

2.1 ควรได้มีการทำการวิจัยต่อยอดจากการวิจัยนี้ โดยนำเนื้อหาไปจัดทำแผนการสอน สื่อ การเรียนการสอน และนำเอกสารไปใช้ประกอบการเรียนการสอนด้วยกระบวนการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษแบบอื่นๆ ที่หลากหลาย และศึกษาผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการเรียนรู้จากการใช้แบบเรียน ดังกล่าว

2.2 ควรมีการสำรวจความต้องการของชุมชน และจัดทำบทเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในพื้นที่อื่นๆ

2.3 ควรมีการร่วมมือกับบุคคลในชุมชนในการสร้างบทเรียนทั้งวิชาภาษาอังกฤษและวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืนและความก้าวหน้าของชุมชน

2.4 ควรทำการวิจัยและพัฒนาบทเรียนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับชุมชนสำหรับผู้เรียนในหลากหลายระดับการศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่องการศึกษาความสนใจในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการท่องเที่ยวในท้องถิ่นของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติผาแต้ม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานีผู้วิจัยต้องขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ให้ความอนุเคราะห์ในการดำเนินการวิจัยจนประสบผลสำเร็จได้แก่ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ที่สนับสนุนงบประมาณในการวิจัย สถาบันการจัดการเพื่อชนบทและสังคม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี สำนักงานอุทยานแห่งชาติผาแต้ม ตลอดจนนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาอำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานีที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการศึกษาครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- Jirapat Akarasena. (1996). *A Construction of English Lessons for Maintaining Culture and Promoting ECO-TOURISM in Maha Sarakham with Emphasis on Ancient Places and Antiquities*. Master of Education Thesis : Mahasarakrm University.
- Krissana Yodmomgkol and others. (2004). *Research and Development of English Learning and Teacher for Supporting the local tourism development : Case Study of Phu Kradueng National Park*. Loei : Faculty of Humanities and Social Sciences, Loei Rajabhat University.

- Kulprapat Singbura-udom. (2008). *Need Assessment for the Development of a Tourism Management Training Curriculum for Local Government Administration*. Bangkok : Mahidol University.
- Napatorn Sivarat, Yupaporn Yupas and Sanya Kenaphoom. (2017). "Applying the Concept of Civil State for Public Management" *Journal of Research and Development Institute, Rajabhat Maha Sarakham University*, 4 (2) : July–December 2017 p. 1-12
- Phanit Bunyawanthana. (1999). *English Language Requirements in Tourism Business*. Chiangmai : Department of English, Faculty of Humanities, Chiang Mai University.
- Prakob Phol-ngam. (2001). *Attitude and impression of foreigners towards visiting thailand a case study in loei*. Loei : Faculty of Humanities and Social Sciences, Loei Rajabhat Institute.
- Preservation Administration Office Area 9. (2010). *Pha Taem National Park*. Ubonratchathani : Preservation Administration Office Area 9.
- Sumitra Angwatanakul. (1997). *Concepts and Techniques of English Teaching for the Secondary School*. Bangkok : Chulalongkorn University.